

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE JULIE W. MEZEROVÉ ÚPICE

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2016

I. ČINNOST

Otevírací doba muzea je v celoročním provozu út - so 10 - 12; 13 - 17, ne 13 - 16. Otevřeno je také o státních svátcích (s výjimkou Štědrého dne a Nového roku), a to v režimu 10 - 12; 13 - 17. Pondělky jsou vyhrazeny badatelským a dalším ohlášeným návštěvám. Prokazatelná návštěvnost za rok 2016 činí 5 635 návštěvníků (evidovaní návštěvníci platící a neplatící, tj. děti do 6 let). Proti návštěvnosti v loňském roce (3 802) se jedná o nárůst o 48%. Číslo nezahrnuje badatelské a další specifické návštěvy, vernisáže a návštěvníky přednášek, v těchto případech je počet návštěvníků pouze odhadován. Návštěvnost kvalifikovaným odhadem činila přes 6 300 návštěvníků.

I. 1 VÝSTAVNÍ ČINNOST

V budově muzea proběhlo celkem 9 výstav, 2 výstavy jsme pořádali mimo Úpici (Zámek Adršpach v jeho prostorách), 1 výstava se konala ve prostor foyer úpického divadla. V prosinci 2016 byl provoz muzea ovlivněn mrazem - rozšiřující se zpracovaný sbírkový fond musel být částečně vymanipulován z prostoru depozitáře za kanceláří muzea a umístěn v náhradních prostorách, návštěvníkům tak byla znepřístupněna část expozice v přízemí (chodba a cela).

Voňavé Vánoce (1. 1. - 10. 1. 2016)

charakteristika: tradiční vánoční výstava věnovaná letos chutím a vůním vánočních svátků, historickým receptům a dávno zapomenutému cukroví.

počet návštěvníků: 50 (dospělí 16 / senioři, studenti 12 / děti 19 / neplatící 3)

Léta sedmdesátá. Hledání zmizelé Úpice IV (22. 1. - 21. 2. 2016)

charakteristika: čtvrtá výstava z cyklu Hledání zmizelé Úpice. Dokumentární fotografie i momentky mapující proměny podoby Úpice a života na Úpicku v 70. letech 20. století.

počet návštěvníků: 619 (dospělí 231 / senioři, studenti 278 / děti 58 / neplatící 52)

Hody, hody do Provody! Velikonoce v muzeu (4. 3. - 17. 4. 2016)

charakteristika: výstava věnovaná podobám slavení velikonočních svátků s důrazem na východočeský region a duchovní, lidové i městské tradice (podmalby na skle, postní a sváteční jídla s recepty, autentika sednice s kachlovými kamny, kraslice zdobené různými technikami ze sbírky Anny Rusové, vycpaniny ptáků).

počet návštěvníků: 676 (dospělí 79 / senioři, studenti 160 / děti 312 / neplatící 125)

Velká výstava o knize (8. 4. - 22. 5. 2016)

charakteristika: výstavní projekt věnovaný historii knihtisku a knižní kultuře obecně, založený na prezentaci podsbírkou rukopisů a starých tisků městského muzea a doplněný ze soukromých sbírek (rukopisy, staré tisky, prezentace knihařského a sazečského řemesla - lisy, gotická vazba, seřezávání knižních bloků, úprava vazby, desek, zdobení; interaktivní stanoviště: možnost vysazení a vytištění textu na průmyslovém potiskovacím stroji).

počet návštěvníků: 469 (dospělí 48 / senioři, studenti 136 / děti 248 / neplatící 37)

Toulky pravěkem. Výstava prací žáků třídy Jany Wolfové výtvarného oboru ZUŠ A. M. Buxton Úpice (27. 5. - 19. 6. 2016)

charakteristika: výstava závěrečných prací žáků výtvarného oboru ZUŠ A. M. Buxton Úpice za školní rok 2015/2016

počet návštěvníků: 297 (dospělí 44 / senioři, studenti 75 / děti 170 / neplaticí 8)

Aleš Řezníček: Čtvero ročních dob (1. 7. - 16. 9. 2016)

charakteristika: velká retrospektivní výstava malířského díla úpického amatérského výtvarníka Aleše Řezníčka konaná k 95. výročí umělceva narození. Výstava byla připravena ve spolupráci s malířovými potomky.

počet návštěvníků : 625 (dospělí 139 / senioři, studenti 305 / děti 76 / neplaticí 105)

Příští stanice Svatoňovice - Úpice! (30. 9. - 13. 11. 2016)

charakteristika: interaktivní výstava věnovaná dějinám neuskutečněných projektů železniční dráhy do Úpice, respektive přes Úpici, založená na zpracování rozsáhlých souborů archivních dokumentů, doplněná modelovou železnicí různých měřítek. Okruh zahradní železnice podél vitrin skrz celou expozici, autentika: práce trhanů, prodejna lístků, dopravní kancelář). Výstava byla uspořádána ve spolupráci s KŽM Trutnov, Výtopnou Jaroměř, panem Pavlem Kohoutkem (Tábor), panem Pavlem Jakoubkem (Velké Poříčí u Hronova) a dalšími soukromými sběrateli.

počet návštěvníků: 1 966 (dospělí 394 / senioři, studenti 731 / děti 554 / neplaticí 287)

Alena Táslerová: Pohlazení po duši. Jak se co dělá II. (7. 10. - 13. 11. 2016)

charakteristika: druhý díl výstavního cyklu neprofesionálních tvůrců. Alena Táslerová představila kresby tužkou, pastelkou i perem, akvarely i olejomalby.

počet návštěvníků: 1 799(dospělí 358 / senioři, studenti 686 / děti 521 / neplaticí 234)

NEPOČÍTÁ SE DO CELKOVÉ NÁVŠTĚVNOSTI, VÝSTAVA PROBÍHALA PARALELNĚ S ŽELEZNIČNÍ, TUDÍŽ NÁVŠTĚVNÍCI VIDĚLI DVĚ VÝSTAVY V RÁMCI JEDNOHO VSTUPNÉHO.

Aj, dnes v Betlémě veselá novina! (25. 11. - 31. 12. 2016)

charakteristika: tradiční vánoční výstava věnovaná letos chutím a vůním vánočních svátků, historickým receptům a dávno zapomenutému cukroví.

počet návštěvníků: 933 (dospělí 116 / senioři, studenti 309 / děti 404 / neplaticí 104)

Julie Winterová - Mezerová. Výstava obrazů JWM na zámku Adršpach (1. 4. - 30. 6. 2016)

Julie Winterová - Mezerová Neznámá. Výstava obrazů JWM na zámku Adršpach (8. 9. 2016 - 30. 6. 2017)

I. 2. DOPROVODNÉ PROGRAMY

V průběhu roku byly připraveny historické lekce pro žáky základních škol i středoškolské studenty, a to jak v muzeu, tak v rámci vyučování ve školách, dva programy byly uspořádány pro skupinu domácího vyučování.

V roce 2016 připravilo muzeum na každý měsíc přednášku pro veřejnost. Pravidelný den přednášek je ustanoven na pondělí (nekoliduje s přednáškami na jiných institucích - knihovna, Hvězdárna, nekoliduje s programem v kině/divadle). Dále připravilo přednášky pro další subjekty a zájmové skupiny a tvůrčí dílny pro veřejnost.

Za rok 2016 uspořádalo městské muzeum celkem 98 doprovodných akcí.

Pro veřejnost

Jarní dílničky: Velikonoční zdobení (12. 3. 2016)

Muzejní noc: Dobrodružný život milovníka starých tisků (21. 5. 2016)

Vánoční dílnička: IV. adventní ozdůbková dílnička (10. 12. 2016)

Muzejní koledování (21. 12. 2016)

Přednáška: Karel Řehák: Od Berlína a Hirošimy k naší současnosti I. (8. 2.)

Přednáška: Karel Řehák: Od Berlína a Hirošimy k naší současnosti I. (7. 3.)

Přednáška: Jana Nešněrová: Veliká noc (21. 3.)

Přednáška: Jan Pišna - Jana Nešněrová: Dobrodružný život milovníka starých tisků (25. 4.)

Přednáška: Jana Nešněrová a hosté: Za císaře pána... 150. výročí bojů Prusko - rakouské války v našem regionu (13. 6.)

Přednáška: II. Letní čapkovské soirée s PhDr. Jindrou Jukličkovou. Program ke 130. výročí narození Heleny Čapkové. (18. 7.)

Přednáška: Dr. Lic. Robert Horning - Wistuba: Die Familien Pinkus und Oberländer - eine Erfolgsehe / Rodina Pinkusova a Oberländerova - předurčení k úspěchu (12. 8.)

Přednáška: Karel Řehák: D. Edvard Beneš - uctíváný i odmítáný (12. 9.)

Přednáška: Jana Nešněrová: Neb železničního spojení jest nám potřeba nejnaléhavější. Osudy projektů železniční dráhy (nejen) do Úpice (17. 10.)

Přednáška: Alena Krivská: Světci a jejich atributy (31. 10.)

Přednáška: Jana Nešněrová: Od adventu do Vánoc (12. 12.)

Pro školy

Historické lekce

Ve spolupráci s úpickými školami realizovalo muzeum v roce 2016 celkem 84 historických lekcí, 15 z nich v podobě standardních historických lekcí (témata: nejstarší dějiny Úpice, povodně v úpických dějinách, holocaust na Úpicku, život našich předků, návštěva prezidenta T. G. Masaryka v Úpici, Julie W. Mezerová, rodina Čapkova, Vizmburk).

K jednotlivým výstavám bylo realizováno celkem 69 edukačních programů (zejména pro dějepis a výtvarnou výchovu) pro ZŠ a SŠ.

Projekty

Projekt Příběhy bezpráví

Se ZŠ Bratří Čapků (R. Kafková) byl v rámci projektu Příběhy bezpráví připraven program na téma Vraždění po česku. Divoký odsun - perzekuce státně nespolehlivého obyvatelstva v létě 1945 (promítání dokumentárního filmu, následná beseda s prof. Vladimírem Wolfem a prezentace historických dokumentů z archivu městského muzea).

Pro skupinu dětí vzdělávaných formou domácího vyučování byly připraveny dva projektové dny:

Naše město (22. 3.)

Rodina Čapkova (16. 11.)

Pro další subjekty

Beseda pro Klub pedagogických pracovníků, 4. 5. 2016 (Jana Nešněrová)

Přednáška pro Svaz zdravotně postižených: Příběh muzea, 28. 6. 2016 (Jana Nešněrová)

I. 3. SBÍRKY A AKVIZIČNÍ ČINNOST

Ve sbírce muzea je k 31. 12. 2016 zařazeno celkem 2 885 sbírkových předmětů.

V roce 2016 muzeum zpracovávalo průběžně všechny potenciální sbírkové předměty, které byly shromážděny v průběhu let 2014 - 2015. V současné době je zkatologizováno 305

nových akvizic, další předměty se nacházejí ve stavu předběžného zpracování (v souladu se sbírkotvornou strategií Městského muzea a galerie budou zařazeny do příslušných podsbírek sbírky městského muzea). Paralelně s touto činností probíhá rekatalogizace starého fondu (vytváření evidenčních karet jednotlivých sbírkových předmětů, opravy věcných chyb), která je nutným předstupněm aktualizace zápisu sbírky Městského muzea a galerie JWM v CES.

Nejvýznamnějšími příspěvky do sbírky muzea za rok 2016 se staly tři obrazy Julie W. Mezerové převedené do sbírky z městského úřadu Úpice, obraz Aleše Řezníčka věnovaný rodinou a kompletní řada deníků porodní babičky Pavlína Lokvencové (1894 - 1934).

Revize sbírkových předmětů

V roce 2016 byla provedena revize a inventarizace historické sbírky Městského muzea a galerie JWM. Na základě výsledků této inventarizace jsou v současné době zpracovávány karty jednotlivých sbírkových předmětů (viz výše). V souvislosti s přípravou Velké výstavy o knize byla provedena revize podsbírky Rukopisů a starých tisků. Zjištěné nesrovnalosti budou odstraněny při probíhajících rekatalogizačních pracích.

Vzhledem k vytížení zaměstnanců městského muzea nebyly proti původnímu plánu zpracovány předmětové karty všech podsbírek v původně plánovaném rozsahu. Vnitřní plán revizí a inventur sbírkových předmětů Městského muzea a galerie JWM byl v této souvislosti upraven a termín finalizace inventury celého sbírkového fondu (vzhledem ke zjištěné časové náročnosti) stanoven na konec roku 2019.

V roce 2016 byl proveden odhad ceny druhé části sbírky obrazů Julie W. Mezerové, která je součástí podsbírky Umění, a to v souvislosti s narůstajícím počtem zájemců o zápůjčku, případně realizaci výstavy prací paní Mezerové z řad cizích subjektů. Odhad provedla stejně jako v případě první části sbírky soudní znalkyně PhDr. Zdenka Paukrtová. Náklady spojené s provedením odhadu byly kryty z rezervního fondu Městského muzea a galerie JWM.

II. DALŠÍ AKTIVITY

II.1 Badatelé a spolupráce s muzei, galeriemi a dalšími institucemi

V průběhu roku bylo zpracováno 62 badatelských dotazů. Zajištěno bylo 38 badatelských návštěv, ostatní dotazy byly zpracovány formou rešerše zaslané tazateli mailem. Městské muzeum badatelské ani rešeršní práce nezaplatňuje.

V roce 2016 se muzeum podílelo zápůjčkou ze svých sbírek na pěti výstavách (Muzeum Podkrkonoší v Trutnově, Město Trutnov, Obec Adršpach, Malé Svatoňovice). Při realizaci vlastních projektů spolupracovalo s 26 externími subjekty (muzei, dalšími institucemi a soukromými sběrateli).

Po celý rok 2016 (s výjimkou letních prázdnin) zajišťovalo muzeum Svazu žen prostory pro schůzky klubu paličkování a ručních prací.

II.2 Studentské praxe

V roce 2016 muzeum nabízelo středoškolským a vysokoškolským studentům možnost praktické stáže. Středoškolské praxe byly nabídnuty studentům z Úpice a okolí - v roce 2016

praxi v muzeu absolvovaly 2 studentky MěG a SOŠ Úpice. Vysokoškolskou muzejní praxi muzeum v uplynulém roce nerealizovalo.

III.3

Další aktivity

Městské muzeum se v roce 2016 stalo spolupořadatelem Literární a výtvarné soutěže Úpice bratří Čapků, kterou zaštiťuje Klub přátel bratří Čapků a města Úpice pro žáky 5. - 9. tříd základních škol a víceletých gymnázií.

V roce 2016 rozšířilo muzeum spolupráci s Českým rozhlasem Hradec Králové - vysílání o etnografických tématech (Velikonoce, májové pověry, pohádky).

III. PROPAGACE A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

III.1. Propagace

Standardně muzeum propaguje svoji činnost pomocí tištěných plakátů. Výlep probíhá v Úpici na plakátových plochách, na MěÚ, v knihovně, na školách a školkách a u některých soukromých podnikatelů (Pekařství Karel Nývlt, Cukrárna U Vitochů, firma Melichar.cz). Dále vylepujeme v okolních obcích. Z tradičních médií využívá muzeum k propagaci Úpické noviny a Přehled akcí Turistického informačního centra Úpice, dále informační rubriku v měsíčníku Krkonoše - Jizerské hory. V roce 2016 pokračovala dobrá spolupráce s Turistickými novinami kladského pomezí.

Muzeum pravidelně informuje o nabízených akcích také prostřednictvím ČRo Hradec Králové (pravidelné zařazení upoutávek, reportáže z výstav).

V roce 2016 se muzeum zapojilo do přípravy čtvrtého dílu úspěšného turistického průvodce Špalíček výletů (4), pro který byl ve spolupráci s autorským týmem publikace zpracován Výlet do Úpice. Kniha vyšla před Vánocemi 2016 v nakladatelství S+D, Praha.

O akcích muzea stejně jako o dalších kulturních, sportovních a volnočasových aktivitách v Úpici a okolí informuje kulturní kalendář na webových stránkách Městského kulturního střediska a Města Úpice.

Za účelem využití možností nových médií provozuje muzeum se značným úspěchem profil na Facebooku. Pokračuje spolupráce s internetovými turistickými portály Naše Česko (www.nasecesko.cz) a Atlas Česka (www.atlasceska.cz).

Muzeum je rozpočtem v zásadě limitováno na neplacené propagační možnosti. V roce 2016 byla dokončena investice do propagace muzea (začátek 2015) prostřednictvím turistických informačních tabulí, které jsou umístěny v Trutnově a Ratibořicích.

III. 2 Publikační činnost

S výjimkou pravidelných příspěvků v Úpických novinách a Kladském Pomezí nevydalo muzeum v roce 2016 žádnou samostatnou publikaci. Přípraven a publikován byl text o Úpici do knihy Špalíček výletů 4, která vyšla na podzim roku 2016.

Plánované vydání publikace o staré Radči (příprava fotografického materiálu atd., výstup z výstavy 1945. Hledání zmizelé Úpice III) a překladu cukrářských receptů Vincence a Kristiána Prouzových, muselo být z finančních důvodů odloženo - grantové tituly, které připadají pro tuto oblast v úvahu, byly oproti očekávání v roce 2016 vypsány znovu

monotematicky (Rukopisy Královédvorský a Zelenohorský; katalog). V souvislosti s úspěšnou výstavou Příští stanice Svatoňovice - Úpice vzniká postupně rozsáhlý text věnovaný dějinám nerealizovaných železničních projektů na Úpicku.

IV. MAJETEK, TECHNICKÉ VYBAVENÍ A JEHO VYUŽITÍ

V roce 2016 provedlo muzeum větší investici do výstavního vybavení - zakoupeny byly 4 velké závěsné vitríny (100 x 100 cm) a čtyři malé závěsné vitríny (100 x 50 cm) v celkové hodnotě 36 656 Kč. Investice byla kryta z rezervního fondu Městského muzea a galerie JWM.

Vyřazen byl majetek v hodnotě 10 505 Kč (akumulační kamna, která byla vyměněna a dva scannery, které v průběhu roku 2016 vykazaly neopravitelnou závadu).

V. EKONOMICKÉ ÚDAJE

V.1 Personální záležitosti

V roce 2016 pracovali v muzeu v průměru tři zaměstnanci v HPP, z nich jeden na částečný úvazek pro MKS (ředitelka). Celkový počet pracovních pozic v muzeu je 2,5 úvazku. Muzeum mělo v roce 2016 uzavřeny tři dohody o pracovní činnosti - se dvěma průvodkyněmi, které zajišťují zpravidla víkendový provoz a s paní účetní.

IV.2 Rozbor hospodaření MMaG za rok 2016

NÁKLADY	plánováno v tis. Kč	skutečně čerpáno v Kč
501 materiál	50	54 257,50
502 energie	150	111 091
503 jiné dodávky (voda)		12 886
511 opravy	3	
513 nákl. na reprezentaci	11	16 416
518 služby	130	147 444,46
521 mzdové náklady	720 / 756 (11/2016)	758 500
524 zákon. pojištění	230 / 242 (11/2016)	238 189
525 jiné soc. pojištění		1 963
527 zákonné soc. náklady	13	9 989
528 jiné sociální náklady	13	8 930
558 náklady DDHM		36 653
549 ostatní nákl.		23 936
NÁKLADY CELKEM	1 320 / 1 368 (11/2016)	1 420 254,96
PŘÍJMY		
602 výnosy z prodeje služeb	50	71 667
648 čerpání fondů		45 933
662 ostatní výnosy (úroky)		218,74
672 dotace zřizovatele	1 270 / 1 318 (11/2016)	1 318 240
VÝNOSY CELKEM	1320 / 1 368 (11/2016)	1 436 118,74
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	0	+15 863,78
Návrh na rozdělení hospodářského výsledku:	fond odměn	10 000
	rezervní fond	5 863,78

V Úpici, 1. 3. 2016, Jana Nešněrová